

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 8 frt. — Félévre 4 frt. — Negyedévre 2 frt.
Néptanulónak egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1.50.
Egyes számú úrnak 10 kr.

Felolvasó szerkesztő:

Dr. MOLNÁR GYULA.

Megjelenik hetenkint kétszer: **vasárnap és esütörtökön.**

Szerkesztőség: Gromon- és Zrinyi-utca sarkán.

Kiadóhivatal: Csendes-utca TOTH-féle ház.

A közepkereskedelmi iskola.

Éveken át tartó vajudás után végre-valahára megszületett s még a küszöbön lévő tanév bekövetkeztével meg is valósul a közepkereskedelmi iskolának eszméje.

Nagy áldozatába kerül ugyan a városnak, de a czél megérdemli azt, s ha nem is közvetlenül anyagi, de erkölcsi eredménye bőven lesz. És már csak annak a tudata is, hogy a hazai kereskedelem előmozdításához töle feltehetőleg hozzájárul, azt elősegíteni iparkodik. — elég megnyugvást ad a befektetett pénz iránt.

Művelt kereskedelmi és iparos osztályra van szüksége a nemzetnek. — Ezt hangoztatják folytonosan, de megvalósítani ezt a pium desiderium-ot nehezen, s talán majd csak hosszú évtizedek után sikerül, mert vajmi kevés az, a mit ennek érdekében elédig tettek.

Zombor szab. kir. városa is meghozza áldozatát a nemes ügy oltárára: föllállít egy oly intézetet, a mely különben is csak büszkeségünk lehet, s a mely művelt, hasznos polgárokat fog adni a társadalomnak.

Általános a panasz ugy a kormány, mint a társadalom részéről, hogy a gymnasiumok tanulónak száma egyre gyarapodik és — az ország szellemi életét figyelve meg, — hogy a szellemi proletárság ijesztő mérvet ölt.

Mig ellenben a gyakorlati céllal kecsékeltő intézetek nem valami látogatottságnak örvendenek. A kormány fölemelte a gymnasiumok tandíját, a tanulást szigorította, az érettségi vizsgálatot megnehezítette s a gymnasiumok mégis kedveltebbek mint pl. a reálisokál.

S ez igen természetes.

Az ifju, ha a gymnasiumból kilép, szabad tér áll előtte, mehet olyan pályára milyerre kedve tartja; ott van az orvosi, jogi technikai stb. út, bármelyiket választhatja; mig a reálisokál bizonyítvánnyal úgyszólván csak a technikai szakra van utalva, akár érez magában hivatottságot arra, akár nem.

De ha csak az érettségi bizonyítvány van kezében az ifjunak, az még nem teszi végzett emberré, csak képesíti arra, hogy megkezdje azon tanulmányokat, a me-

lyek majdan gyakorlati haszonnal lesznek reá nézve, a melyek után élni fog.

És mégis csak e két intézetre volt utalva a tanulni vágyó gyermek, mert egyéb pályán — ugy tartja ma is mindenki — nem egy könnyen szerezheti meg a „művelt”, az „érett” kvalifikációt. Ez az oka annak is, hogy a művelt s vagyonos családok nem szívesen adják még ma sem gyermekeiket a tudományos pályán kívül más pályára. A szegényebb családok nyujtják — vajmi ritka kivétellel — az iparos osztály elemeit.

Oly intézetekre van tehát szükség, a melyek megadják növedékeiknek a kellő intelligenciát, de a mellett a szakképzettségüket sem tévesztik szem elől. Mig tehát a fáradságos tanulás megszerzi egyrészt az erkölcsi eredményt, addig a gyakorlati irány is érvényesül, mely a reális pályán természetesen a legfőbb tényező.

A hasonló szellemű és irányú intézetek meglehetősen nagy látogatottságnak örvendenek ma már, a gymnasiumok mellett a legnépesebbek s a legraktikusabbak is, és ez indította városunk törvényhatóságát is arra, hogy a közepkereskedelmi iskola föllállítását kimondja.

Az ily intézetnek nem csak az az előnye van meg, hogy a gymnasiummal és reálisokálal egy rangon áll s így érettségi bizonyítványa egyenlő intelligenciát nyujt amazokéval, — hanem a mellett az ezen intézetből kilépő ifjunak a tanulmányok folytatására sincs szüksége, mert akár mint kereskedelmi tisztviselő nyerhet azonnal alkalmazást, akár pedig mint önálló kereskedő léphet az életbe.

Alább közöljük városunk közepkereskedelmi iskolájának értesítőt, mely emez intézetnek szervezetét kimerítően ismerteti. Kiténik abból is, hogy mily helyet foglal az el a hazai tanintézetek között.

A gymnasiumi, reál, avagy polgári iskola 4 alsó osztályához kapcsolódik, mintegy annak folytatása és így a három osztály egyenrangú amaz intézetek felső osztályaival; e mellett még bármely kereskedelmi akadémiával is egy rangon áll.

Idén — természetesen — még csak az első osztálya nyí-

lik meg. A következő osztályok csak egyenként csatoltnak hozzá évről-évre, olykép, hogy az 1890/1-ik tanévben az intézetnek mindhárom osztálya föl lesz állítva, s ezen tanév végén már érettségi vizsgálatra is bocsátattnak a növedékek.

Hogy üdvös intézkedés volt ezen közepkereskedelmi iskola föllállítása, az kétségtelen, s hogy nagy számú tanítványai lesznek, az is bizonyos.

Értesítő a zombori közep kereskedelmi iskoláról.

I. Az intézet keletkezése, feladata, fontossága.

Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága mintegy három év előtt elhatározta, hogy egy magasabb kereskedelmi iskolát állít fel. E határozat hozatalánál azon czél lebegett a törvényhatósági bizottság előtt, hogy tekintettel a hazai kereskedelem és a szakoktatás ügyének örvendetes fejlődésére az országnak fontos hivatású határszéli városában, Bács-Bodrogh vármegye székhelyén és egy gazdag, népes, nagy kerület központján oly intézetet terem, mely a kereskedelem és a kereskedelmi szakoktatás érdekeinek lehetőleg széles körben tegyen minél becesebb szolgálatot.

Ez értelemben az intézetnek feladata: hazafias és erkölcsös szellemben a magyar kereskedelemnek oly ifjakat nevelni, kik nemcsak mint önálló kereskedelmi tisztviselők, hanem mint önálló kereskedők is polgári és nemzeti szempontból egyaránt fontos hivatásuk magataltán állanak és úgy általános, mint szakműveltségük, valamint gyakorlati képzettségük szempontjából is a modern kor magas fokú igényeinek megfelelő képesek.

Tudva azt, hogy hazánk ipara- s kereskedelmének felvirágzására nézve mennyi remény fűződik a legközelebb megnyitott budapest-belgrád-szalónkii s a rövid idő alatt kinyitandó budapest-belgrád-konstantinápolyi vasúti vonalakkhoz, melyek hivatva vannak a Balkán félszigetnek velünk szomszédos s eddig még alig ismert népeit kereskedelmi összeköttetésbe hozni, a Zombor városában föllálandó kereskedelmi iskolának legnagyobb fontossága abban nyilvánul, hogy az intézet tanulói a kereskedelmi téren leginkább szükséges modern nyelvek közül a német s a Balkán félsziget népeivel (szerb, dalmata, bosnyák, bolgár) való érintkezés elkerülhetlenül szükséges szerb-dalmata nyelvet nem csak elméletileg az iskolában, hanem gyakorlatilag a városban is elsajátíthatják.

A „Zombor és Vidéke” tárczája.

Szívem szerelme egy világ.*)

(Stona M.)

Oh, ne törődj a gyönyörökkel,
Miktől eltiltott végzetünk;
Erős lélek nem tántorul meg
S nincs bűnk, amig szerethetünk.
Vidám szemekkel nézz az égre
Legyen derűs bár vagy setét:
Szívem szerelme egy világ és
Ez a világ csak a tiéd.

Együtt legyünk! S maga szerelmünk
Lesz hűségünknek záloga,
Lelkünk frigyén itt lenn, a földi
Erők ki nem fognak soha.
S ha minden elhagy, elhagyatva
Magad te mégsem érzened:
Szívem szerelme egy világ és
Ez a világ csak a tiéd.

Szövegszövegünk nem érti senki:
Az istenség örök titok:
Nem ingat meg se gúny, se vész, bár
Talán mindkettőnk veszni fog,
E földi élet zürzavarja?
Mi más, mint léha semmisség?
Szívem szerelme egy világ és
Ez a világ csak a tiéd!

Révész Ernő.

Az éjféli titkaiból.

A tőzhenből idészármazott házmaster ma ugyancsak duplán gargarizálta a torkát a jóféle sligovicéval:

Hogys ne: a grófné kiment a nyaralóba, annak segített hureokkodni s a hureokkodás fáradsámai után, a borralvaló gyönyöreit minden jóralvaló tót házmaster élvezheti.

Ejfélt volt, mikor hazatért. Lábai fíradtan utánozták a valcer körvonalait, szemei ugy ragyogtak, mint a félig megsárgult gyöngyházgombok, vörös szaklái és bajusza olyan tuskés volt, mint egy nyugfalombá helyezett borzas partvis.

A házmaster urnak eszméje támadt.

A házmaster urnak a sligovicéitól mindig támad eszméje.

De még ilyen eszméje nem támadt soha, mióta olvásztották a meztőlábos tót anyja keblének tejes poharától, s jót állók róla, hogy akkor sem az ő eszméje volt, hanem az anyjéé.

Házmaster ur azt gondolta magában: a méltóságos asszony fürdőbe ment, itthon nem maradt senki, csak a nevelőnő, de ez nem mer magában meghálni, bizonyosan fölment a második emeletre a Koplalaghy báró nevelőnőjéhez; a grófné hadnagyia pedig szintén nem jön haza, tehát mindezt összevéve: a szobák őrösek, a fürdőszoba is üres; ötvenkét esztendei pauza után jó lenne egyszer megfürödni!

S ez a gondolat oly nagy örömmel töltötte el a házmaster urat, hogy nem is ment be a szobájába, hanem egyenesen a fürdőszobának tartott.

A mint be akarja dogni a kulesot az ajtó szájába, valami fehérséget lát, a mely fehérség még a sligovicás szemek által is könnyen papirosnak volt fölismerhető.

Kihuzta a papirosát és szétbontván, ezt olvasta róla:

— E — é — — — j jé éjféf
. é ecéé el él féel éjféfel
. éjféféle kkká kóóó errr
kaeroere félekájóer. — Nijazistennyia! Ejeffélekáó! Áhá!
„Éjfélför!”

Semmi sem volt több a papirosán, csak alul volt egy jeleske, a mit bármiféle betűnek lehetett olvasni, csak egy-nek nem.

A házmaster ur egy darabig tündődött a rejtélyes szó fölött, aztán eldobta a papirosát, megcélozta a kules végével a kilincs alatt levő nyílást és valami harmincz sikerületlen koppanás után beledöfte a kulesot.

Átment a szobákban a fürdőig, itt jött megnézte a pamlagot, vizet csereszett a medencébe és levétközött.

Van-e toll, leírni azt a szörnyő kéjt, a mit egy negyvenkét év óta fürdő után szomjazó test érezhet, midőn a sligovicéitól, portól és hőségétől is égő bortüzet a hűs és tiszta fürdőben elotlatja?

A házmaster ur hasra feküdt a lépcsőn, ugy, hogy a bajusza szelét usztatta a víz tetején, s ott rőtögött eszörtölte a vizet, mint a sertés.

A mint gyönyörködött ott a fürdő élvezetében, egyszer csak azt hallja, hogy az óra éjfélt üt.

Ugyanebben a pillanatban heves esőngetést hall, kapunyitogást s aztán kardesörgést, a mely a lépcsőn jön fölfelé.

Azonnal megismerteg, hogy a méltóságos hadnagy ur.

Tyhü, kutya láncos! Mit csinálnál most? Kimenni már lehetetlen! Elbujni még lehetetlenebb!

A hadnagy ur már kinyitotta a lépcsőajtót, — a házmaster ur elfujta a lámpát.

A hadnagy ur végig esörgött a szobákban, aztán félhangosan kiáltványt kezdett:

— Diána! Diána! Machere Diána!
Tyhü, kutya láncos! Ez a nevelőnő keresi!

És a házmaster ur sligovicás agyában fölgösség támadt a kuleslyukban talált levelek tartalmát illetőleg.

Ebben a pillanatban a fürdőszobába nyitott be a hadnagy ur és oda is beszólt:

— Itt van ön, szép Diána?
A katonaviselt házmaster ijedtében szalutálásra kapta a ke-

* Megjelent az „Ország-Világ”-ban is.

Nem, asszonyom, felel Richard még mindig küzdve zarával, nem emlékeztem. Nem beszélt arról senkinek s mégis igazat kell önnek adnom. A levele írja tudja, hogy őszintén s nyíltan elmondtam, mikép főbátorító levél nélkül nem merem volna megközelíteni, tudja, hogy egy második levélre keble várom, ha újra közelednem lehet. Mindent tud s én meg vagyok arról győződve, hogy itt titkos s alattomos eszelszövény kész ellenünk.

Nem hiszem, uram! Nincs oka senkinek ily alattomos eszelszöveget fonn. Különböző hitványságok senkit se keesgethetnek sikerrel s mondhatom, hogy e eszelszövény szerzőt igen hétéköznapi gondolkodású lenyék.

Igaz van, grófné! Mindazonáltal én engedelmesebben parancsának és eljöttem, hogy megmutassam a levélkét. Várom további parancsait.

Nem uram, parancsról itt nincs szó, de ha kérem szabad, kérni fogom önt, — felelje el az ostoba kalandot, s jövőben, ha ilyen levélkét kap — dobja el a nélkül, hogy tartalmát megtekintette volna.

(Folyt. köv.)

Menet-rend.

Érvényes 1888. évi július hó 1-étől.

Belgrád, Zimony, Budapest.				
Állomások	501. express	503. gyors v.	513. gyors v.	507. szem. v.
Belgrád indulás	2.34*	5.35*	5.55*	5.16
Zimony indulás	2.48*	6.03*	6.30	5.48
Ujvidék	4.23*	7.44	9.54	8.12*
Kiszács	—	—	10.30	8.35*
O-Kér	—	8.15	10.57	8.54*
Verbász Kula	—	8.31	11.30	9.18*
Hegyes Feketehegy	—	8.45	11.55	9.37*
Topolya	—	9.04	12.36	10.05*
Csantavér	—	9.21	1.04	10.26*
Szabadka érkezés	6.08	9.41	1.45	10.52*
indulás	6.10	9.53	2.25	11.22*
Budapest érkezés	9.40	1.42	7.30*	6.50

A Zimonyból Budapest felé közeledő 513. sz. vonat Szabadkától mint egyes, onnét Budapestig mint személyvonat közlekedik, valamint az 507. sz. személyvonat Szabadkáról mint egyes vonat közlekedik Budapest felé.

Budapest, Zimony, Belgrád.				
Állomások	502. kel. expr	506. szem. v.	504. gyors v.	512. omn. v.
Budapest indulás	5.38	8.00	2.28	9.10*
Szabadka érkezés	8.54	1.03	6.06*	8.50*
indulás	8.59	1.46	6.18*	6.15
Csantavér	—	2.29	—	6.42
Topolya	—	3.05	6.52*	7.07
Hegyes Feketehegy	—	3.42	7.11*	7.31
Verbász Kula	—	4.11	7.25*	7.54
O-Kér	—	4.39	7.41*	8.16
Kiszács	—	5.06	—	8.34
Ujvidék (vendéglő)	10.51	5.55	8.18*	9.06
Zimony érkezés	12.19	9.04*	9.53*	11.18
Belgrád érkezés	12.32	—	10.10*	11.35

A Budapestről Belgrád felé közeledő vonatknál az 512. számú egyes vonat Szabadkától mint személyvonat közlekedik

Szabadka-Baja.			
Állomások	2512. vegy. v.	2502. szem. v.	2511. vegy. v.
Szabadka indulás	5.45*	5.45*	2.45
Csikéria	—	6.32	3.20
Bács-Almás	—	7.18	3.52
Bikity Borsód	—	8.02	4.26
Baja érkezés	—	8.52	5.02

Baja-Szabadka.			
Állomások	2501. szem. v.	2511. vegy. v.	2511. vegy. v.
Baja indulás	10.26	6.50*	6.50*
Bikity Borsód	11.05	7.51*	7.51*
Bács-Almás	11.45	8.47*	8.47*
Csikéria	12.10	9.21*	9.21*
Szabadka érkezés	12.40	10.00*	10.00*

Szabadka-Eszék-Villány.			
Állomások	812. vegy. v.	804. szem. v.	814. vegy. v.
Szabadka (vendéglő) indulás	5.40*	2.10	6.40*
Tavankút	6.15	2.35	7.20*
Bajmók	6.40	2.55	7.49*
Nemes-Milities	7.25	3.25	8.42*
Zombor	8.05	3.47	9.27*
Prigl. Szt.-Iván	8.36	4.08	10.02*
Szánta	8.55	4.22	10.24*
Gombos (vendéglő)	9.11	4.34	10.43*
Dálya	11.29	5.37	12.02*
Bród indulás	5.50	—	11.02*
Eszék	1.47	6.18*	4.38*
Villány érkezés	3.47	—	6.25*

Villány-Eszék-Szabadka.			
Állomások	803. szem. v.	811. vegy. v.	815. vegy. v.
Villány indulás	—	1.08	9.20*
Eszék	8.26	3.46	11.31*
Bród érkezés	—	10.34*	4.29*
Dálya indulás	9.15	5.08	3.38*
Gombos indulás	10.21	6.24*	5.20*
Szánta	10.36	6.46*	5.39*
Prigl. Szt.-Iván	10.51	7.09*	5.59*
Zombor	11.19	8.10*	6.59
Nemes-Milities	11.35	8.38*	7.23
Bajmók	12.12	9.37*	8.10
Tavankút	12.30	10.02*	8.32
Szabadka érkezés	12.55	10.42*	9.05

A 803. sz. vonat csatlakozik Szabadkán Budapest, Belgrád Baja és Szeged felé, 811. és 815. vonat csupán Budapest-felé

Szabadka-Szeged

Állomások	712. vegy. v.	704. szem. v.	702. szem. v.
Szabadka indulás	5.35*	2.35	6.30*
Palics	5.54*	2.53	6.48*
Horgos	6.35	3.34	7.27*
Szeged érkezés	7.16	4.13	8.06*
N.-Várad érkezés	6.50*	—	—

Szeged-Szabadka.

Állomások	701. szem. v.	703. szem. v.	711. vegy. v.
N.-Várad indulás	—	—	9.26
Szeged indulás	8.00	11.44	8.50*
Horgos	8.40	12.25	9.36*
Palics	9.16	1.02	10.17*
Szabadkára érkezés	9.34	1.20	10.36*

Megjegyzés: Az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli idő csillaggal van jelölve.

Felolvas szerkesztő és kiadó-lapfajdos:

Dr. MOLNÁR GYULA.

HIRDETÉSEK.

Éremfestekek.

Tartós, önfestő, mázolásra kész éremfestekek szobapadlók, viharoldalu házfazadok és nedves 3-3 házfalak részére.

Bádognakamban 3—10 kilóig à 1 frt, 12 kilótól felfelé à 80 kr.

Használati utasítást ad a

gyáriraktár

Bécs, VI. Getreidemarkt 15.

Van szerencsém e város és vidéke n. é. közönségével tisztelettel tudatni miszerint sörfőzdémben

kiviteli export

palaczk-sör

helyben, házhoz szállítva 25 félliteres üvegek-ként, vidékre pedig 50 félliteres üvegek-ként ládába csomagolva kapható.

Zombor, 1888. évi augusztus havában.

Schäffner Károly

serfőző.

Margitszigeti gyógy-fürdő.

Budapest főváros közvetlen közelében.

35° R. meleg artézi forrás, porcellán-, márvány-, kád- és körfürdők zuhanykészülékkel, nagyszéri kert, 300 teljes kényelemmel berendezett szoba, társalgási terem, kül- és belsőoldali lakok, telefon, távirati összeköttetéssel, naponta zene.

Kóralakok, melyek ellen a margitszigeti hévíz kedvező eredménnyel használtatott:

Köszvény, az izületek, izmok, esonhartiya, ideghüvely, idült eszű. A köszvény, erómi vi behatások, typhus után fellépő hűdése, zsákák, esontbántalmak, esontszűt, izületi bajokak és kútsértéseket követő elváltozások. Fájalmas hegek, merevség, hűdés, bőrbántalmak, vizelési nehézség, méh- és hüvelybántalmak. Még arra is figyelmeztetjük a t. ez. közönséget, hogy a szigetben Dr. Barda-féle legujabb rendszerű **villamos fürdők** rendezettek be, melyek a köszvény, eszűs és ideges bántalmak, valamint a hűdése és az ischiasnál a fürdészetben igen hathatós segéd gyógyeszközök közé. A hévíz felsőlég eredménnyel használtatott: idült gyomorhurutnál és alhasi pangásoknál. A szigetben van gyógyszerár, ellátva mindennemű ásványvízzel. Rendelő orvos: **dr. Verzár.** Bérletknél úgy a fürdő-, mint a meneti-egyek együttes vétésánál árleegedés.

A szigetben lakó fürdővendégek a fürdő használatnál és a meneti-egyeknél előnyben részesülnek. A fővárossal öránként kétszer közlekedés.

A fürdő-idény tartama május 1-től október 1-ig.

A lakások megrendelése: a szigetben a felügyelői irodában. Budapest. A margitszigeti felügyelőség.

Előleges

vásári jelentés.

Van szerencsém a n. é. közönség bees tudomására hozni, hogy a vásár alkalmával itt Zomborban, vásártéri sátramban Falcione Gusztáv ur kereskedésével szemben dúsan berendezett

látzerészeti termet

állítottam fel. Raktáron tartok nagy választékban szemüvegeket, lorgnettákat hegyi kristályból és flintüvegéből ugyszintén sürke szemkimelő üvegeket köszvénygyűléttől, füstös szemabajosoknak: színházi-, mezei s vadászati látésöveket, légszűrőt, hőmérőt, nézőlencsét, (Lupen) görösöveket, vízmértékeket, valamint mindennemű folyadékmértékeket, párizsi különlegeségeket, u. m. stereoskopok és a hozzá tartozó nagy választéku svájci látványképek stb. Továbbá bátorodom figyelmeztetni, hogy a birtokomban levő szempróba-készülékkel (Optometer) azon kellemes helyzetben vagyok, miszerint a szemhez szükségesítő üveget pontosan meghatározni képes vagyok.

Elvállalok mindenféle, az optikai szakmába vágó javításokat, melyet személyesen eszközölök.

Igen tisztelt veövím, nem különben a n. é. közönség eddig nyert bizalmát továbbra is kérve, maradtam teljes tisztelettel

Kellner Márton,

látzerész, Szeged, hiduteza 6. szám.

Üzlet megnyitás.

Mély tisztelettel van szerencsém a t. ez. közönség szives tudomására hozni, hogy helyben iskola utca 218. sz. a. Falcione Lőrincz úr házában,

KOLLÁR JÓZSEF

czég alatt

1—3

könyv-, zenemű-, papirkereskedést

könyvkötészetet

nyitottam.

Ajánlom dúsan berendezett könyv- és zenemű kereskedésem, melyben a legujabb, valamint a régiebb irodalmi művek megszerezhetők. Papír-, író- és rajzszekerkeskedésem a legjobb minőségű árukkal láttam el, melyben mindig nagy készlet áll a t. ez. közönség választására.

Könyvkereskedéssel kapcsolatban áll a modern igényeknek a legmegfelelőbben berendezett

könyvkötészeti üzletem,

a mely lehetővé teszi, hogy iskolai és üzleti könyvek, irodalmi és diszművek stb. tartós és izléses bekötése a legrövidebb idő alatt a legolcsóbb árért eszközölhessem.

Legfőbb törekvésem leend a gyors és pontos kiszolgálás által a t. közönség szives bizalmát megnyerni. — Magamat a t. ez. közönség bees partfogásába ajánlvá, vagyok

Zombor, 1888. augusztus 23-án

kiváló tisztelettel

Kollár József könyvtáros.

Ugyanitt egy legalább 4 gym. osztályt végzett fiú tanulól azonnal felvétetik; a könyvkötészetembé szintén felvétetik egy jó házból való fiú tanulól.